

Szolnoki Törvényszék
6.B.1226/2016/9. szám

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám:	111/232-0/2017	
Érkezett:	2017 JAN 24.	
Példány:	6	Kezelőiroda:
Melléklet:	3 db	

██████████ ellen szexuális erőszak bűntette miatt a Szolnoki Törvényszéken 6.B.1226/2016. számon indult büntetőügyben Szolnokon, 2017. január 13. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta és kihirdette a következő

V É G Z É S T :

A 6.B.1226/2016. számú büntetőeljárást felfüggeszti és Alkotmánybírósági eljárást kezdeményez a Kúria 2/2016. számú jogegységi határozata alaptörvény-ellenességének megállapítása, a közzététel napjára visszamenőleges hatályú megsemmisítése és a jogegységi határozat alkalmazásával jogerősen lezárt büntetőügyek felülvizsgálatának elrendelés végett.

A végzés ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

I.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Főügyészség 6.B.1234/2015/14. számú vádiratában 1 rendbeli, a Btk. 197. § (2) bekezdésében meghatározott és figyelemmel a (3) bekezdés b) pontjára, a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő 12. életévét be nem töltött, hozzátartozó sérelmére elkövetett szexuális erőszak bűntettével (1. tényállás) és 1 rendbeli a Btk. 198. § (2) bekezdésében meghatározott, figyelemmel a Btk. 6. § (2) bekezdésére folytatólagosan elkövetett szexuális visszaélés bűntettével (2. tényállás) vádolta meg ██████████

Az 1. tényállás lényege szerint a vádlott 2014 év folyamán, közelebbről meg nem határozható időpontban, szexuális célzattal közeledett sógornöje, a 12. életévét be nem töltött, 2003. június 6. napján született kiskorú ██████████ sértett felé. A sértett a vádlott feleségének a testvére. Törökszentmiklóson utcán történő találkozásukkor, valamint egymás lakóhelyén vendégeskedés alkalmával a vádlott a sértett nőiességét, testalkatát dicsérte.

2014. február és 2015. márciusa közötti időszakban minimálisan 3 alkalommal ruházatán keresztül megfogdosta kk. ██████████ sértett melleit, őt átölelte, miközben kezével a sértett alsóneműjébe nyúlva megkísérelte annak nemi szervét megsimogatni, ami a sértett védekezése miatt elmaradt.

Ezen időszakban a vádlott az utcán, valamint az általános iskola előtt, ahová a sértett, valamint a vádlott gyermekei is jártak, kk. ██████████ sértettet folyamatosan szexuális együttlétre hívta fel, amelynek a sértett nem tett eleget.

II.

A 2012. évi C. törvény (továbbiakban Btk.) 197. § (1) bekezdése szerint szexuális erőszakot követ el, és büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki

- a) a szexuális kényszerítést erőszakkal, illetve az élet vagy a testi épség elleni közvetlen fenyegetéssel követi el,
- b) más védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen állapotát szexuális cselekményre használja fel.

(2) Szexuális erőszakot követ el az is, és öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel büntetendő, aki tizenkettedik életévét be nem töltött személlyel szexuális cselekményt végez vagy végeztet.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

- a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére követi el,
- b) az elkövető hozzátartozója, vagy nevelése, felügyelete, gondozása, gyógykezelése, illetve egyéb módon hatalma, vagy befolyása alatt álló személy sérelmére követi el, vagy
- c) azonos alkalommal, egymás cselekményéről tudva, többen követik el.

(4) Öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő,

- a) aki az (1) bekezdés a) pontjában vagy a (3) bekezdés b) vagy c) pontjában meghatározott bűncselekményt tizenkettedik életévét be nem töltött személy sérelmére követi el.

III.

A Kúria 2/2016. büntető jogegységi határozata (Magyar Közlöny 2016. november 3.) rendelkező része szerint: „A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 197. § (1) bekezdésébe ütközik és a (2) bekezdésre figyelemmel, (4) bekezdés a) pontja szerint minősül a tizenkettedik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett szexuális erőszak büntette, ha a bűncselekmény sértette az elkövető hozzátartozója, vagy nevelése, felügyelete, gondozása, gyógykezelése, illetve egyéb módon a hatalma, vagy befolyása alatt áll, függetlenül attól, hogy azt kényszerítéssel valósította-e meg.” (továbbiakban: BJE).

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Főügyészség hivatkozott vádirata megfelel a Kúria 2/2016. BJE számú jogegységi határozatában foglalt minősítésnek.

IV.

Az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése, valamint a bírósági szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 24. § (1) bekezdés c) pontja szerint a Kúria jogegységi határozata a bíróságokra kötelező. A törvényszék álláspontja szerint a Kúria hivatkozott határozata alaptörvény-ellenes, mert sérti az *Alaptörvény C cikk (1) bekezdését* (hatalommegosztás elvét) és a *XXVIII. cikk (4) bekezdését* (a nullum crimen – nulla poena elvéből fakadó kötelezettséget).

Az Alaptörvény ellenessége a törvényszék véleménye szerint az alábbiak miatt állapítható meg:

6.B.1226/2016/9. szám

A BJE abban a kérdésben foglal el – igenlő – álláspontot, hogy a (3) bekezdés b) pontjában meghatározott minősítő körülmény alkalmazható-e a (2) bekezdésben meghatározott alapesetre és ezáltal minősíthető-e a cselekmény a (4) bekezdés a) pontja szerint. A BJE álláspontja tehát az, hogy öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett a tizenkét éven aluli sértett hozzátartozója, stb., akkor is, ha a szexuális cselekményt kényszerítés nélkül, a sértett beleegyezésével, és akkor is, ha sértett erőszak vagy kvalifikált fenyegetés útján történő kényszerítésével követi el.

A BJE rendelkező része generálisan (1) bekezdésbe ütközőnek minősíti a cselekményt, holott annak két fordulata a) és b) pont szerinti változata kizárja egymást. A BJE szövegezéséből (indokolás 11. oldal) inkább minősített esetnek tekinti a (2) bekezdést. A dogmatikai alaptétel szerint a (2) bekezdés nem tekinthető minősített esetnek, mert a minősített eset maradéktalanul bele kell, hogy illeszkedjék, az alapesetbe. Ez esetben itt ez nem valósul meg.

Emiatt és a Btk. 197. § (2) bekezdése önálló alapeseti tényállás, speciális passzív alanya a tizenkettedik életévét be nem töltött személy, az elkövetési magatartás pedig önmagában a szexuális cselekmény végzése vagy végeztetése. A tényállás tehát a kényszerítési elemet vagy a gyermek állapotának felhasználását nem tartalmazza. Ez a következtetés vonható le a (3) bekezdés helyes értelmezéséből, amikor a tényállás a minősített eseteket sorolja fel, világos és egyértelmű normaszöveggel azt mondja, hogy az ott írt minősítő körülmények az (1) bekezdésben meghatározott alapesetekre alkalmazandóak, *a (2) bekezdésben meghatározott alapesetre nem.*

Ugyanezt az értelmezést támasztja alá a Btk. 197. § (4) bekezdés a) pontja szerint újabb minősítő körülmény, amely szerint az (1) bekezdés a) pontjában, vagy a (3) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott bűncselekményt tizenkettedik életévét be nem töltött személy sérelmére követi el, öttől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. *Nincs visszautalás a (2) bekezdésben meghatározott alapesetre.*

A Btk. 197. §-ához kapcsolt indokolás hivatkozik a 2011/93/EU Irányelv elvárásaira és arra, hogy ez a szabályozás ebben a formájában uniokomform. A BJE is megteszi ezt, azonban nincs kellő figyelemmel arra, hogy az irányelv egyértelműen úgy foglal állást, hogy a „beleegyezési korhatár meghatározása tagállami hatáskor” (2. cikk b) pont). Az irányelv 3. cikkének (5) bekezdése olyan magatartásokra vonatkozik, amelyekben kényszerítést alkalmaznak, vagy amelyek esetében kiszolgáltatott helyzettel élnek vissza. Ezt a BJE által is hivatkozott rész. A Btk. 197. § (2) bekezdése ilyen helyzetet nem tartalmaz. A Btk. 197. §-ának szabályozása uniokomform, a hivatkozott irányelv elvárásait teljesíti. Ha ezt nem tenné, akkor sem lehetne a terhelt terhére felhívni az irányelv rendelkezéseit, mivel az a büntetőjogi legalitás elvét, a nullum crimen – nulla poena sine lege elvét sérti.

Az Alaptörvény 28. cikke úgynevezett objektív teológikus értelmezésből adódik, hogy a jogszabály céljára annak szövegéből kell következtetést vonni, nem pedig a miniszteri indokolásból. Innen megközelítve sem mondható más, minthogy egy világos normaszöveg értelmezését végezte el a BJE úgy, hogy valójában nem a Btk-t értelmezte, hanem a felelősséget súlyosító normát alkotott, a Btk. 197. § (2) bekezdés szerinti büntetési tétel (10 év) felső határát felemelte 15 évre.

V.

Alkotmánybíróság hatásköre az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontján, illetőleg az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 25. §-án alapul. Az Abtv. 45. § (4) bekezdése alapján a törvényszék BJE extunk, a közzététel napjára visszamenő hatályú megsemmisítését indítványozza, az Abtv. 54. § (6) bekezdése szerint, a BJE alkalmazásával jogerősen lezárt büntetőügyek felülvizsgálatának elrendelése mellett. A törvényszék a Be. 307. § (1) bekezdése szerint eljárva a Be. 266. § (1) bekezdés b) pontja alapján a büntetőeljárást felfüggesztette az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezése céljából. A végzés elleni fellebbezést a Be. 307. § (2) bekezdése zárja ki.

S z o l n o k , 2017. január 13.

A kiadmány hitelül:

